

Sylfaen Uned 6 y de - Adolygu ac Ymestyn

Nod: Adolygu ac ymestyn / Revision and extension

Geirfa

amserlen(ni)	timetable(s)	pabell (pebyll)	tent(s)
crefft(au)	craft(s)	sgwrs (sgyrsiau)	talk(s), chat(s)

adloniant	entertainment	cymeriad(au)	character(s)
arfordir(oedd)	coast(s)	dyddiadur(on)	diary (diaries)
bwthyn (bythynnod)	cottages(s)	llwybr(au)	path(s)

amyneddgar	patient	cerddorol	musical
blasus	tasty	gwerin	folk

addurno	to decorate	cymdeithasu	to socialise
plesio	to please, satisfy	dod â	to bring

bob yn ail	every other, alternate
y llall (y lleill)	the other(s)

Geiriau pwysig i fi

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Gêm o gardiau

				
A	Beth sy'n well gyda ti – bath neu gawod?	Ble gest ti dy fagu?	Gest ti dy eni yn yr haf?	Beth brynaist ti ddiwetha ar y we?
2	Wyt ti'n nabod rhywun sy'n gyrru car trydan?	Wyt ti'n berson amyneddgar?	Taset ti'n cael mynd am noson i ddinas, ble baset ti'n mynd?	Beth o't ti'n hoffi wneud mewn gwersi chwaraeon yn yr ysgol?
3	Wyt ti'n mwynhau cymdeithasu?	Ble gaeth dy ffrind gorau di ei fagu/magu?	Pa ffilm faset ti'n hoffi gweld yn y sinema?	Taset ti'n cael cynnig malwod mewn bwyty, faset ti'n bwyta un?
4	Ble rwyd ti'n siopa fel arfer?	Wyt ti'n nabod rhywun sy wedi bod yn India?	Ble gest ti dy eni?	Faint o'r gloch est ti i'r gwely neithiwr?
5	Faset ti'n hoffi gwyliau sgio neu wyliau ar lan y môr?	Ble rwyd ti'n byw?	Ble baset ti'n hoffi byw, tasai llawer o arian gyda ti?	Oes beic gyda ti?
6	Taset ti'n prynu tŷ, ble basai fe?	Taset ti'n cael pwdin nawr, beth faset ti'n ddewis?	Faset ti'n gallu rhedeg marathon?	Wyt ti'n nabod rhywun sy'n gwneud karate/jiudo/taekwondo?
7	Beth wyt ti'n hoffi wneud yn dy amser sbâr?	Taset ti'n gweld hysbyseb am gwrs ioga am ddim, faset ti'n mynd?	I ble est ti mewn awyren ddiwetha?	Faset ti'n hoffi mynd i glwb nos, nos Sadwrn nesaf?
8	Tasai mwy o amser gyda ti, beth faset ti'n hoffi wneud?	Beth do't ti ddim yn hoffi wneud mewn gwersi chwaraeon yn yr ysgol?	Beth faset ti'n hoffi wneud y penwythnos yma?	Beth fydd yn digwydd yn y byd chwaraeon yn ystod y deuddeg mis nesaf?
9	Taset ti'n cael tocyn am ddim, faset ti'n mynd i weld Hamlet?	Wyt ti'n cadw dyddiadur?	O ble rwyd ti'n dod yn wreiddiol?	Taset ti'n ennill y loteri, beth faset ti'n brynu?
10	Gyda phwy baset ti'n hoffi cael pryd o fwyd? (person enwog)	Ble gaeth dy fam di ei magu?	Taset ti'n cael paned nawr, beth faset ti'n ddewis?	Wyt ti'n nabod rhywun sy'n gweithio mewn garej?
Jac	Faint o'r gloch codaist ti heddiw?	Wyt ti'n gweithio?	Beth sy ar dy 'playlist' di?	Wyt ti'n mwynhau siopa yn y sêls?
Brenhines	O't ti'n casglu rhywbeth pan o't ti'n blentyn?	Wyt ti'n mynd i gampfa o gwbl?	Ble rwyd ti'n prynu dillad fel arfer?	Wyt ti'n nabod rhywun sy'n byw yng Nghanada?
Brenin	Ble rwyd ti'n prynu bwyd fel arfer?	Wyt ti'n nabod rhywun sy'n canu mewn côr?	Wyt ti'n hoffi eira?	Beth fyddi di'n wneud ar ôl y dosbarth?

Adolygu

Beth yw'r cwestiwn?

..... Ces/Ges i fy ngeni yn Abertawe.

..... Ces/Ges i fy magu yn Aberystwyth.

..... Cafodd/Gaeth e ei eni yn y gogledd.

..... Gaeth/Cafodd hi ei magu yng Nghaerfyrddin.

Ynganu

Darllenwch y darn yma i'ch partner.

Merched – Llinos Llywarch. Dynion – Llion Llywarch.

Helô, Llinos Llywarch/Llion Llywarch dw i. Dw i'n gweithio yn nhafarn y Llew Llwyd. Cogydd dw i. Dysgais i sut i goginio yn y coleg yn Llandrindod, ac wedyn yn Llundain mewn gwesty mawr. Ges i fy ngeni a fy magu yma yn Llanelli. Ro'n i'n arfer gweithio mewn caffi yn Llangrannog ond penderfynais i symud adre eto.

Mae polisi arbennig yn y Llew Llwyd – rhaid i bawb sy'n gweithio yma siarad Cymraeg. Mae rhai o'r staff wedi dysgu yn y coleg. 'Dyn ni'n defnyddio bwyd lleol pan 'dyn ni'n gallu. 'Dyn ni'n coginio bwyd blasus o Gymru a phitsas, achos mae un o'r staff yn dod o'r Eidal! Mae e'n hapus yma yng Nghymru ond mae'n bell i fynd i weld y teulu. Mae bwydlen y Llew Llwyd yn Gymraeg a Saesneg wrth gwrs, ac mae tipyn bach o Eidaleg hefyd.

Basai Ceri, y bos, yn hoffi ennill seren Michelin yn y Llew Llwyd, a chael rhaglen goginio ar S4C. Tasai hi'n cael seren Michelin a rhaglen deledu, basai hi'n gallu agor y Llew Llwyd fel gwesty bach hefyd. Does dim digon o arian gyda hi i wneud hynny eto, ond mae'n braf cael breuddwyd! Mae pob bwrdd yn y tŷ bwyta'n llawn yn y Llew Llwyd am y pythefnos nesaf. Efallai bydd hi'n gallu agor tŷ bwyta arall cyn bo hir – y Llew Llwyd yn Llanelli a'r llall yn Llandudno.

Newidiwch y paragraff cynta i sôn am Llinos/Llion – Dyma Llinos/Llion. Mae hi'n/e'n gweithio yn... Brawddeg bob yn ail!

Siaradwch:

- Beth sy'n arbennig am y Llew Llwyd?
- Taset ti'n prynu tafarn neu dŷ bwyta, beth faset ti'n wneud yno?
- Oes hoff dŷ bwyta gyda ti?
- Ble est ti i fwyta mas ddiwetha?

Y llall / Y lleill

Mae un cyfrifiadur yn y tŷ ac mae'r llall yn y gwaith.

Mae un brawd yn yr ysgol ac mae'r llall yn y coleg.

Mae un rhaglen newyddion am naw o'r gloch ac mae'r llall am ddeg.

Mae un dosbarth yn y bore ac mae'r llall yn y prynhawn.

Mae rhai ffrindiau'n byw ym Mhontypridd ac mae'r lleill yn byw yn Llanelli.

Mae rhai llyfrau yn y swyddfa ac mae'r lleill yn y tŷ.

Mae rhai dosbarthiadau ar-lein ac mae'r lleill yn y coleg.

Mae rhai ffrindiau'n chwarae rygbi ac mae'r lleill yn chwarae hoci.

Siaradwch – Yr ardal

Gyda phartner, ysgrifennwch o leia 10 gair am y thema 'Yr ardal'.

Yr ardal

- Pryd symudaist ti i'r ardal yma?
- Beth sy yn yr ardal? Oes siop/theatr/canolfan hamdden/pwll nofio/sinema/gorsaf drenau yn yr ardal?
- Beth faset ti'n hoffi ei weld yn yr ardal sy ddim yma ar hyn o bryd?
- Ble wyt ti'n hoffi mynd mas yn yr ardal?
- Ble wyt ti'n hoffi mynd am dro yn yr ardal?
- Dweda rywbeth am dy hoff le di yn yr ardal.
- Beth fyddi di'n ei wneud nesa yn yr ardal?

Gwyllo a gwrando

Gŵyl i ddathlu'r iaith Gymraeg, cerddoriaeth, celf a phethau Cymreig eraill yw Tafwyl. Fel arfer, mae'n digwydd bob blwyddyn, yng Nghaerdydd.

1. Gwylwch y fideo byr yma o uchafbwyntiau (*highlights*) Tafwyl. [Tafwyl - DIOLCH//THANK YOU TAFWYL 2022! | Facebook](#) Dwedwch un peth am y fideo.
2. Siaradwch am un neu ddau o'r lluniau yma. Beth sy yn y llun? Beth sy'n digwydd? Sut mae'r bobl yn teimlo? Beth fydd yn digwydd nesaf?

Gyda diolch i ffotoNant am y lluniau ac i Tafwyl, Menter Caerdydd, am y fideo.

3. Gwylwch y fideo eto ond y tro yma mae sgript hefyd. Atebwch y cwestiynau. [Tafwyl - DIOLCH//THANK YOU TAFWYL 2022! | Facebook](#)
 - i) Ble mae Tafwyl, fel arfer?
 - ii) Pa fath o gerddoriaeth sy yn Tafwyl, er enghraifft?
 - a).....
 - b).....
 - c).....
 - iii) Beth fasech chi'n gallu wneud yn Mhabell Llais?

- iv) Pa fwydydd weloch chi?
- v) Beth dych chi ddim yn cael wneud yn Tafwyl?
- vi) Tasech chi'n mynd i Tafwyl, beth fasech chi'n hoffi wneud?

Sgwrs – Ar y bws

- Gyrrwr bws: Bore da. Croeso i'r bws. Mae'n braf heddiw, on'd yw hi?
- Teithiwr: Ydy, wir. Gaf i ddod ar y bws o ganol Casnewydd i Gastell Caerdydd, os gwelwch yn dda? Dw i eisiau mynd i Tafwyl yn y castell heddiw.
- Gyrrwr bws: Cewch, wrth gwrs. Mae'n cymryd awr a deg munud.
- Teithiwr: Gwych. Pryd mae'r bws yn dod yn ôl i Casnewydd?
- Gyrrwr bws: Mae bws am bedwar ac un arall am hanner awr wedi pedwar.
- Teithiwr: Pryd mae'r bws olaf? Baswn i'n hoffi clywed Sŵnami yn canu am naw o'r gloch ar y prif lwyfan.
- Gyrrwr bws: Mae'r bws olaf yn gadael am ddeg o'r gloch.
- Teithiwr: Perffaith! Tocyn i'r castell 'te, plis.
- Gyrrwr bws: Dyma chi. Mwynhewch Tafwyl. Dw i'n mynd yfory ar ôl fy shiftt ar y bws!

Nawr, defnyddiwch yr amserlen i wneud deialogau newydd.

Bysys Caerdydd					
Casnewydd	10:30	11:00	Castell Caerdydd	16:00	16:30
Maesglas	10:45	11:15	Llanrhymni	16:20	16:45
Tŷ Tredegar	10:50	11:20	Cas-bach	16:35	16:50
Cas-bach	11:05	11:35	Tŷ Tredegar	16:50	17:05
Llanrhymni	11:20	11:50	Maesglas	16:55	17:20
Castell Caerdydd	11:40	12:10	Casnewydd	17:10	17:40

Siaradwch

- Ble dych chi'n hoffi mynd yng Nghaerdydd, Casnewydd neu Abertawe? Beth dych chi'n hoffi ei wneud yna?
- O'ch chi'n teithio ar fws pan o'ch chi'n blentyn? Ble ro'ch chi'n mynd?

Gwyllo a gwrando

Gwylwch y fideo o [VRi](#) a [Beth Celyn](#) yn canu'r gân 'Ar Lan y Môr'.

[Ar Lan y Môr - Last Night of the Proms, Tenby - YouTube](#)

Mae hi'n gân enwog.

1. Peidiwch ag edrych ar y geiriau. Faint o weithiau dych chi'n clywed 'ar lan y môr'?
2. Llenwch y bylchau i ymarfer berfau a'r treigladau.
3. Gwiriwch eich gwaith a mwynhewch y gân.

Ar lan y môr mae rhosys cochion,

Ar lan y môr mae lilis gwynion,

Ar lan y môr mae '..... inne

Yn 'r nos a 'r bore.

Ar lan y môr mae carreg wastad

Lle bŵm yn gair â'm cariad,

O amgylch hon fe dyf y lili

Ac ambell gangen o rosmari.

Ar lan y môr mae cerrig gleision,

Ar lan y môr mae blodau'r meibion,

Ar lan y môr mae pob rhinwedde,

Ar lan y môr mae '..... inne.

Nawr gwrandewch ar ychydig o'r ddwy fersiwn yma o 'Ar lan y môr' hefyd. Pa un yw eich hoff fersiwn? VRi, Elin Fflur neu Adwaith? Pam?

[Elin Fflur. Ar Lan y Mor live. Jason Huxley Guitar - YouTube](#)

[Adwaith - Lan Y Mor \(Green Man Festival | Sessions\) - YouTube](#)

Beth am gael pôl i weld pa un yw hoff fersiwn y dosbarth?

Robin Radio

a) Atebwch:

O ble mae Cara'n dod yn wreiddiol?

Pwy sy'n dod i aros gyda hi?

Beth dych chi'n gallu ei wneud yn y parc?

b) Gwrandewch am:

Mae'r olygfa'n fendigedig. *The view is marvellous.*

Beth tasai hi'n bwrw glaw? *What if it rained?*

Dyw hi byth yn bwrw glaw. *It never rains.*

c) Cyfieithwch:

Who is coming to stay?

He is eleven years old.

Does your brother like climbing?

Help Llaw

Y llall – Dych chi wedi dysgu **arall/eraill** yn barod:

y siop **arall** – the other shop

y siopau **eraill** – the other shops

Dysgwch nawr:

y **llall** – the other (one)

y **lleill** – the others (the other ones)

Dw i wedi prynu'r llyfr yma, ond dw i ddim wedi prynu'r **llall**.

Dw i'n hoffi'r llyfrau yma, ond dw i ddim yn hoffi'r **lleill**.

Mae un chwaer yn byw yng Nghaerdydd, ac mae'r **llall** yn byw yng Nghaernarfon.

Dw i'n gallu gweld rhai o'r tîm, ond ble mae'r **lleill**?